

בנק ישראל

פרוטוקול ישיבת המועצה המינהלית

שהתקיימה ביום ה' 20.09.2012 במשרדי בנק ישראל בתל אביב

משתתפים

חברי המועצה: דן פרופר, יו"ר
אורי גלילי; נינה זלצמן; סטנלי פישר; קרנית פלוג (בנושא הראשון והחמישי בסדר היום).
עובדי הבנק: צילה בילט, עוזרת מזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית
אליצור ויזר, עוזר היועצת המשפטית
חזי כאלו, מנכ"ל הבנק
אסתי שורץ, מזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית
נוכחים נוספים בנושא הראשון בסדר היום:
אדי אזולאי, ראש מטה הנגיד
נוכחים נוספים בנושא השני בסדר היום:
אדי אזולאי, ראש מטה הנגיד
יוסי סעדון, דובר הבנק
נוכחים נוספים בנושא השלישי בסדר היום:
אדי אזולאי, ראש מטה הנגיד
שולה מישלי, המבקרת הפנימית
דורון פלח, מנהל חטיבת טכנולוגיית המידע
נוכחים נוספים בנושא הרביעי בסדר היום:
אדי אזולאי, ראש מטה הנגיד
שולה מישלי, המבקרת הפנימית
עירית מנדלסון, מנהלת מחלקת חשבות ומערכות תשלומים וסליקה
נוכחים נוספים בנושא החמישי בסדר היום:
אדי אזולאי, ראש מטה הנגיד
דוד זקן, המפקח על הבנקים
שולה מישלי, המבקרת הפנימית
נוכחים נוספים בנושא השישי והשביעי בסדר היום:
שולה מישלי, המבקרת הפנימית
נוכחים נוספים בנושא השמיני בסדר היום:
אדי אזולאי, ראש מטה הנגיד
שולה מישלי, המבקרת הפנימית
טידה שמיר, היועצת המשפטית
נוכחים נוספים בנושא התשיעי בסדר היום:
אדי אזולאי, ראש מטה הנגיד
אשר בר, מנהל אגף הלוגיסטיקה ויחידת הרכש
יעל ואקנין, מנהלת יחידת תכנון וכלכלה
שולה מישלי, המבקרת הפנימית
טידה שמיר, היועצת המשפטית (חלקי)
נוכחים נוספים בנושא העשירי בסדר היום:
אדי אזולאי, ראש מטה הנגיד
אשר בר, מנהל אגף הלוגיסטיקה ויחידת הרכש
יעל ואקנין, מנהלת יחידת תכנון וכלכלה
שולה מישלי, המבקרת הפנימית
טידה שמיר, היועצת המשפטית
נוכחים נוספים בנושא האחד עשר בסדר היום:
אדי אזולאי, ראש מטה הנגיד

אשר בר, מנהל אגף הלוגיסטיקה ויחידת הרכש
יעל ואקנין, מנהלת יחידת תכנון וכלכלה
שולה מישלי, המבקרת הפנימית
נוכחים נוספים בנושא השנים עשר בסדר היום:
אדי אזולאי, ראש מטה הנגיד
מרדכי פיין, הממונה על המטבע

סדר היום

1. עדכוני הנגיד ומנכ"ל הבנק
2. אישור פרוטוקולים של המועצה המינהלית
3. המלצות ועדת ביקורת בנושא חוות שרתים
4. המלצות ועדת ביקורת בנושא דוח הביקורת של ר"ח החיצוני
5. המלצות ועדת ביקורת בנושא יישום חוק שיקים ללא כיסוי
6. עדכונים מועדת ביקורת
7. בחינת הרלוונטיות של הוראות הפיקוח על הבנקים לגבי בנק ישראל
8. סמכויות ותפקידי המועצה המינהלית
9. פרויקט הבינוי בירושלים ובתל אביב
10. אישור הרכב ועדות המכרזים
11. דיווח חודשי על העברות תקציב
12. אישור החלטת הנגיד בנוגע למטבעות זיכרון

הדיון

1: עדכוני הנגיד ומנכ"ל הבנק

הנגיד מסר עדכון על הכנסים הבין לאומיים בהם השתתף, כמו כן עדכן על מצב המשק בישראל ובעולם ועל התחזיות לאינפלציה שמכין בנק ישראל.^{1*}

מנכ"ל הבנק מסר עדכון על הפרויקטים הבאים:

1. אתר האינטרנט של הבנק עלה לאוויר בחודש ספטמבר, האתר מופעל בתהיל"ה (מערך ממשל זמין במשרד האוצר), המפעיל את כל אתרי משרדי הממשלה. הקמת האתר ארכה שנה וחצי ונוהלה על ידי ד"ר אוהד בר אפרת, מנהל האגף להפצת מידע וקשרים בין-לאומיים. לאתר החדש בוצעו בדיקות אבטחת מידע על ידי חברה חיצונית. המנכ"ל ציין כי באתר יש לכל חטיבה תת-אתר משלה.^{2*}
2. ^{3*} היערכות הבנק לשעת חירום.
3. הליך הכנת תוכנית העבודה והתקציב נמשך. קיימים פערים בין מסגרת התקציב שהוצגה למועצה המינהלית לבין בקשות התקציב של החטיבות. פערים אלו נמצאים בתהליך התכנסות. המנכ"ל ציין שיתכן שנדרש להגדיל את התקציב שהוצג למועצה המינהלית, עקב עליית שיעור המע"מ ועדכונים אחרים, אך עדיין יבוצע קיצוץ נומינלי בתקציב.

¹ הוחלט לא לפרסם – נושא הקשור לנהלים פנימיים של המועצה.

² הוחלט לא לפרסם – נושא הקשור להיערכות הבנק לשעת חירום.

³ הוחלט לא לפרסם – נושא הקשור להיערכות הבנק לשעת חירום.

4. כללי ההשקעות הוגדרו בנוהל עבודה, והם קובעים את ההשקעות המותרות והאסורות על עובדי הבנק. הכללים גובשו תוך שיתוף ועד העובדים לאחר דיונים שנמשכו שנה, הנהלת הבנק מעוניינת לפרסם את הנוהל הדן בכללי ההשקעות תוך חודש.

חבר מועצה ציין שבניגוד להסכם, בנוהל אין סנקציות החלות על עובדים המפרים אותו. לדבריו, מצב בו הנוהל מרוכך לעומת החוק הוא בעייתי.

יו"ר המועצה ביקש שלפני סיכום סופי עם ועד העובדים יועברו למועצה המינהלית נוהל העבודה, הקטעים בחוק המתייחסים לנושאים אלו וחוו"ד משפטית בנושא בדיקת הנוהל מול דרישות החוק.

5. מנכ"ל הבנק עדכן את חברי המועצה בדבר סטטוס הכנת הנהלים, וזאת בהתאם לבקשת החברים. לדבריו, במסגרת תוכנית העבודה לשנת 2013 יציגו החטיבות משימות בנושא הכנת הנהלים, ואחריו יבוצע מעקב רבעוני. הנושא יוצג במסגרת דיוני התקציב לשנת 2013.

5: המלצת ועדת ביקורת בנושא חוק שיקים ללא כיסוי

יו"ר ועדת הביקורת ציין שתחום זה מנוהל במערכת מחשב בת 30 שנה, בעזרת מנהלת מדור וארבע עובדות. הן עוסקות במאות אלפי חשבונות מוגבלים ותלויות בגורמים חיצוניים – בנקים והוצאה לפועל. התוצאה – בעיות במספר תחומים, אשר אותרו על ידי הביקורת הפנימית אך לא רק על ידיה: בעיות תיעוד ותיקוף משפטי, בקרה על שלמות הנתונים ובעיות מנהליות הכרוכות במשלוח 300 אלף מכתבים בשנה. ועדת הביקורת אימצה את המלצות הביקורת הפנימית.

היות שבסוף השנה אמורה לפעול מערכת מושל"ך (מושכי שיקים ללא כיסוי) חדשה, וזו אמורה לפתור חלק משמעותי מהנושאים שהועלו כמו גם נושאים אחרים, והיות שבמקביל נבחנים תיקונים לחוק – ועדת הביקורת החליטה לחזור לנושא בפברואר 2013.

המפקח על הבנקים ציין שההמלצות מקובלות עליו. הוא הוסיף שמדובר בחשבונות מוגבלים לא רק בגלל משיכת שיקים ללא כיסוי. כ-80% מהם מוגבלים על ידי ההוצאה לפועל, כאשר חלק מהבעיות התפעוליות נובעות מקבלת נתונים לא נכונים וממחויבות לשלוח מכתבים לפי הנתונים שהתקבלו מההוצאה לפועל וממערכת הבנקאות. חלק מהממצאים שהוצגו יטופלו בעזרת מערכת מחשוב, ובחלקם ייעשה ניסיון לטפל באמצעות תיקוני חקיקה.

חבר מועצה שאל אם ייתכן מצב שאדם יוגבל עקב טעות במערכת של ההוצאה לפועל. המפקח על הבנקים השיב בחיוב. חבר המועצה הוסיף שקיימת בעייתיות בכך שקיימת חשיפה בגין טעויות של ההוצאה לפועל עקב כך שההודעות לחייבים נשלחות על ידי הפיקוח.

חבר מועצה אחר ציין שנמסר לוועדת הביקורת כי קיימת יוזמה לתיקון החוק כך שהאחריות למשלוח מכתב ההודעה ללקוח המוגבל המיוחד לא תהיה על בנק ישראל, כי אם על הגוף מטיל ההגבלה. המפקח ציין שנושא תיקון החוק לא יהיה פשוט, ונדרש תיאום עם משרדי הממשלה השונים, שכן, התנגדות בנק ישראל בעת התיקון שנעשה בעניין זה לא התקבלה, עקב החשיבות המיוחדת לגביית החובות.

חבר המועצה שב ושאל אם אין חקיקה המאפשרת להפסיק לשלוח מכתבי הגבלה מיוחדת שהוטלו על ידי ההוצאה לפועל, מכיוון שקיימת פה פגיעה בפרט: חשבונו של אדם עלול להיחסם בעקבות שימוש בנתונים לא נכונים. עוזר היועצת המשפטית ענה כי הטלת הגבלה מיוחדת על ידי ההוצאה לפועל נועדה להגן על הנושה, שיקבל את חובו בחזרה. הוא ציין שהבנק פועל לתיקון החוק על מנת להחזיר להוצאה לפועל את האחריות למשלוח מכתבי הגבלה מיוחדת שהוטלו על ידי ההוצאה לפועל. זאת משום שלהוצאה לפועל יש את המאגר המלא והעדכני של הנתונים.

חבר המועצה ציין שהוא מוטרד מכך שהבנק עלול להיות חשוף לביקורת על פעולה שיבצע בהסתמך על נתונים לא נכונים.

המבקרת הפנימית הוסיפה שקיימות בעיות נוספות הקשורות לנתונים שצריך לטייב.

החלטה:

על פי סעיף 20(א)(7) לחוק בנק ישראל, התש"ע-2010, החליטה המועצה לאשר את המלצות ועדת הביקורת בנושא יישום חוק שיקים ללא כיסוי.

2: אישור פרוטוקולים של המועצה המינהלית

*⁴ חבר מועצה הציג מספר תיקונים שיש לבצע בפרוטוקול הדיון מיום 20 באוגוסט 2012.⁵ לשאלת חבר מועצה בדבר הפיגור בפרסום הפרוטוקולים השיבה מזכירת המועצה, כי הליך הכנת פרוטוקול אורך לפחות שלושה שבועות. יו"ר המועצה ביקש לזרז את פרסום הפרוטוקולים.

החלטה:

המועצה מאשרת את הפרוטוקול מיישיבתה מיום 20 באוגוסט 2012.

3: המלצת ועדת הביקורת בנושא חוות שרתים

יו"ר ועדת הביקורת ציין שלבנק יש חוות שרתים מתקדמת מאוד מבחינה טכנולוגית ופרויקט שנבנה בסטנדרט גבוה. הערות הביקורת שעליהן מסכימים כל הגורמים הן:

1. רצוי מאוד לא להגיע למצב קריטי. ניהול סיכונים נכון יכול למנוע או למזער את הבעיות שהתעוררו.
2. צריך שליטה ותיאום יום יומי בפרויקט כזה. חשוב שדברים אלה יבוצעו על ידי גורם מתאים מתוך הבנק.
3. ההשלמות הנדרשות בפרויקט הן: (א) מערכת שליטה ובקרה מתאימה – מתכננים להשלימה עד סוף רבעון ראשון 2013, (ב) בחינת עיתוי השלמת היעדים הטכניים – בחודשים הקרובים יבחן אם לערוך אותם יחד עם שיפוץ הבניין או באופן נפרד.

המבקרת הפנימית הוסיפה שקיימת חשיבות לבקרה מרכזית. כמו כן, בעתיד חשוב לנהל סיכונים, כמו גם מפת צרכים עתידית שתוטמע בתהליכי הבנק, ולא להגיע לדקה התשעים. המבקרת ציינה שפרויקטים

⁴ הוחלט לא לפרסם – נושא הקשור לנהלים פנימיים של המועצה.
⁵ הוחלט לא לפרסם – נושא הקשור לנהלים פנימיים של המועצה.

בבנק מנוהלים על ידי עובדים בכירים שעסוקים במשימות רבות, רצוי שימונה עובד ברמה פחות בכירה. הוא יהיה אחראי על ניהול הפרויקט, ויוכל להיכנס גם לפרטי הפרטים ברמה יומית. חבר מועצה ציין שיש להוסיף בפרויקטים מסוג זה תהליך תחקור. לגבי הפתרון לגיבוי מערכות החשמל – עקב חשיבות הנושא יש לבדוק אם ניתן למצוא פתרון לפני ביצוע השיפוץ במבנה הבנק. לשאלת חבר מועצה בדבר המועד של ביצוע ביקורת חוזרת השיבה המבקרת הפנימית, כי הביקורת הפנימית מבצעת מעקב רבעוני אחר יישום ההמלצות. מנהל חטיבת טכנולוגיית המידע ציין שקיבל את ההמלצות שהוצגו בדוח.

החלטה:

על פי סעיף 20(א)(7) לחוק בנק ישראל, התש"ע-2010, החליטה המועצה לאשר את המלצות ועדת הביקורת בנושא חוות השרתים.

4: המלצות ועדת ביקורת בנושא דוח הביקורת של רואה החשבון החיצוני

יו"ר ועדת הביקורת מסר שעיקר ממצאי הדוח מופיעים בתרשומת ובדוח שצורפו לחברי המועצה. יו"ר ועדת הביקורת הדגיש כי לא נמצאו חולשות מהותיות בבקרה הפנימית של הדוח הכספי. הוא מסר כי רואה החשבון המבקר ציין כי קיים שיפור מתמשך במערך הבקרה הפנימית של הבנק, וזאת הן ביחס לעבר והן ביחס לנקודות שפורטו בדוחות בשנים קודמות. ועדת הביקורת אימצה את ההמלצות המופיעות בדוח. לגבי שתי המלצות היא קיבלה את עמדת הבנק – בנושא חישוב העלות המתואמת של ניירות ערך סחירים במטבע מקומי ובנושא זכויות גישת על עסקית במספר מערכות. בנושא זכויות גישת על עסקית הוועדה אישרה להשאיר את ההרשאות בידי הגורם העסקי, ולא להעבירן לטכנולוגיית המידע, בתנאי שהחטיבות העסקיות, טכנולוגיית המידע והביקורת הפנימית יגיעו להסכמה על אופן ביצוע המעקב והבקרה. יש לציין שתיוקנים אלו היו על דעת רואה החשבון המבקר.

חבר מועצה ציין כי יתרות הביטוח הלאומי אינן צריכות להיות מוצגות כחלק מיתרות הממשלה, מכיוון שהן מיועדות לשימוש הביטוח הלאומי. הוא ביקש לקבל חוות דעת משפטית לגבי המיקום של יתרות ביטוח לאומי במאזן הבנק.

עוזר היועצת המשפטית ציין שלאחר דיונים שהתקיימו בהנהלת הבנק, הוחלט להמשיך ולנהל בבנק חשבון עבור המוסד לביטוח לאומי כפי שנעשה במשך עשרות שנים.

המבקרת הפנימית ציינה שהביקורת הפנימית מבצעת מעקב אחר יישום ההמלצות של רואה החשבון המבקר, ותגובות החטיבות נבדקות מול רואה החשבון המבקר.

החלטה:

על פי סעיף 20(א)(7) לחוק בנק ישראל, התש"ע-2010, החליטה המועצה לאשר את המלצות ועדת הביקורת בנושא דוח הביקורת של רואה החשבון המבקר.

6: עדכונים מועצת ביקורת

יו"ר ועדת הביקורת מסר שדוחות רבים בהם דנה הוועדה בשנה האחרונה היו דוחות ביקורת משנים קודמות. כל הדוחות, פרט לאחד, נדונו.

יו"ר ועדת הביקורת ביקש להעלות את הנושאים הבאים למועצה המינהלית:

1. היערכות לשעת חירום – בתחום זה נעשה רבות. לדעת הוועדה, יש להכין נוהלי חירום מסודרים ברמת הבנק והחטיבה ולרענן אותם בכל שנה, להכין תוכנית עבודה שנתית ותוכנית תרגולים. לא מדובר בבירוקרטיה לשמה, אלא בתהליך שמבטיח שהגורמים השונים בבנק יקדישו לנושא חשיבה, תכנון ורענון.

2. הוועדה עורכת מעקבים אחר ביצוע החלטות והמלצות באופן רבעוני. הוועדה מעוניינת לציין שני נושאים המתייחסים לרמת שירות. הראשון הוא שאלת הטיפול - והעיקובים בטיפול - בפניות הציבור בפיקוח על הבנקים. השני הוא רמת שירות פנימית בחטיבת טכנולוגיית המידע. לגבי הראשון סוכם שבמסגרת תוכנית העבודה לשנת 2013 תוכן אמנת שירות. לגבי השני ביקשנו מהמנכ"ל לעשות סקר ולבחון את נושא רמת השירות הפנימית של טכנולוגיית המידע.

מנכ"ל הבנק השיב כי הוא מקבל את המלצות הוועדה בנושא היערכות לשעת חירום, ובהתאם הוגדרו סדרי עדיפות לטיפול בנושא, כך שנושא הנהלים יסתיים עד סוף השנה. בנוגע ל-QA יש לקיים דיון בנושא עקב דרישה לתוספת כוח אדם מעבר לתקן, המותנית באישור הנגיד. המנכ"ל ציין שגם במידה שתאושר תוספת התקן, קיים קושי לגייס עובדים עקב רמת השכר בבנק. המנכ"ל העריך שנושא זה יוצג בדיוני התקציב בחודש נובמבר. לדבריו רצוי לשלב בפרויקט זה יועצים חיצוניים שילוו את עובדי הבנק. הפרויקט הוא חשוב אך אינו דחוף.

7: בחינת הרלוונטיות של הוראות הפיקוח על הבנקים לגבי בנק ישראל

המבקרת הפנימית ציינה שהמסמך שהוגש למועצה הוא מסמך ראשוני המציג את סטטוס הטיפול בנושא. בבדיקה שערכה הביקורת הפנימית מול ה"פד" בניו יורק נמצא שהוא מאמץ את הנחיות הפיקוח על הבנקים ככל שהוא יכול. בהנחיות הפיקוח על הבנקים קיימות שתי עשרה הוראות שרלוונטיות לבנק ישראל. ההוראות נשלחו לחטיבות, ולאחר קבלת כל התשובות מהחטיבות וקיום דיונים בנושא, יועבר המסמך למועצה.

להערכת המבקרת, בחודש ינואר יוצג הנושא למועצה המינהלית.

11: דיווח חודשי על העברות תקציב

מנהלת יחידת תכנון וכלכלה ציינה שמסרה למועצה המינהלית את העברות התקציב שבוצעו בחודש יולי ואוגוסט. בחודשים אלו היו העברות בסמכות המנכ"ל, הנובעות הן מצמצום בפרויקטים ובהיקפם בשנת 2012 עקב שיפוץ הבנק, והן מדרישות רבות לפרויקטים בשנת 2013.

לשאלת חבר מועצה מהו פרויקט החלפת MINT ענה מנכ"ל הבנק שמדובר במערכת שקשורה להעברת מסרים. מערכת זו יוצאת מכלל שימוש בסוף 2013, ויש להחליף אותה במערכת חדשה כדי להמשיך לעבוד עם Swift.

חבר מועצה שאל מדוע נדרשה תוספת תקציב בסך 820 אלפי ₪ לפרויקט אתר האינטרנט. המנכ"ל השיב שמדובר בעיקר בתוספת להקמת פורטל מידע וסטטיסטיקה, שתוכנן לשלב השני אך נדרש היה להקדימו לשלב הראשון. בעת התכנון לא הייתה התייחסות לכך. במסגרת האתר החדש יש לכל חטיבה תת-אתר נפרד.

10: אישור הרכב ועדות מכרזים

מנהל אגף הלוגיסטיקה ויחידת הרכש נתן סקירה בנושא. הוא ציין שלפני ארבע וחצי שנים אוחדו שלוש ועדות מכרזים לשתי ועדות: הוועדה העליונה, בראשות המנכ"ל, דנה בהתקשרויות בסכומים גבוהים מ-600 אלפי ₪; הוועדה המרכזית דנה בסכומים נמוכים מ-600 אלפי ₪, ובראשה עומד יו"ר שמגיע מחטיבות שאינן כפופות למנכ"ל. על פי החוק, בכל ועדה יש למנות יו"ר, נציג החשב ונציג משפטי. בבנק נציג החשב הוא נציג יחידת תכנון וכלכלה. לנציג המחלקה המשפטית ולנציג החשב יש זכות וטו בתחום המשפטי ובתחום התקציב, בהתאמה. בנוסף ממנים לכל ועדה בבנק שני נציגים, מחטיבת משאבי אנוש ומינהל ומחטיבת טכנולוגיות המידע, מכיוון שהנושאים שמגיעים לדיון נמצאים בתחום האחריות של חטיבות אלו, והבנק מעוניין שלחטיבות תהיה מעורבות בתהליך. בוועדת המכרזים העליונה משתתפים מנהלי חטיבות אלו, ואילו בוועדת המכרזים המרכזית משתתפים עובדים בדרג נמוך יותר.

כדי למנוע מצב של ניגוד עניינים לכאורה מונו יושבי ראש חלופיים. למשל בתהליכים בהם נדרש אישור מוקדם של המנכ"ל לספק יחיד, משתמשים ביושבי ראש חלופיים.

אישור נגיד מתקבל במקרים הנדרשים על פי התקנות, דוגמת אי פרסום התקשרות כלשהי, וכן במקרים בהם לא ניתן להשתמש ביו"ר חלופי עקב ניגוד עניינים לכאורה.

הוועדה המרכזית מתכנסת כל שבוע, והוועדה העליונה – לפחות פעם בשבועיים. במספר מקרים מועט משתמשים בדואר האלקטרוני. מכל דיוני הוועדות (כולל אישורים בדואר אלקטרוני) מכינה מזכירת הוועדות פרוטוקולים.

סכומי ההתקשרות כוללים גם את האופציות, ולכן רוב ההתקשרויות מגיעות לוועדת המכרזים העליונה. לשאלת חבר מועצה מהם הקריטריונים לפטור מחובת מכרז ענה עוזר היועצת המשפטית כי הנושאים להם ניתן פטור מוגדרים בחוק. קיימת תקנה אחת, בתחום ייצור כסף והובלתו לישראל, הרלוונטית לבנק ישראל בלבד, שאר התקנות הקשורות לפטור ממכרז אינן ייחודיות לבנק ישראל. אך גם במקרים של פטור נערכת בדיקה של חלופות נוספות בשוק.

לשאלת חבר מועצה מהי הבקרה ענה מנהל אגף הלוגיסטיקה ויחידת הרכש, כי הפטורים נסמכים על תקנות בחוק, כדוגמת ספק יחיד. במקרה של ספק יחיד אנו מבצעים סדרת פעולות: החל מפרסום באתר

האינטרנט של הבנק על כוונה להכריז על ספק כספק יחיד, עבור דרך דיון בוועדת המכרזים על ערעורים שמתקבלים, אישור מנכ"ל ואישור ועדה, וכלה בפרסום ההחלטה והנימוקים באתר האינטרנט. עוזר היועצת המשפטית הוסיף שכל פרוטוקול מדיוני ועדת המכרזים מגיע לביקורת הפנימית, שיכולה לבדוק את ההחלטות שהתקבלו במידת הצורך. מנהל אגף הלוגיסטיקה ויחידת הרכש הוסיף כי קיים אישור של הנגיד לפטור ממכרז לסדרת פעולות הקשורות לתמיכה בחטיבת השווקים. עוזר היועצת המשפטית ציין כי הבקרה בכל הנוגע להענקת פטור ממכרז, תקבל חיזוק לאור יישום תיקון חקיקה. לפי תיקון זה כל התקשרות שסווגה כפטורה ממכרז צריכה לבוא לדיון בוועדת הביקורת של הדיקטוריון ובמקרה של בנק ישראל מדובר בוועדת הביקורת של המועצה המינהלית. מנכ"ל הבנק הוסיף כי ההתקשרויות שסווגו על ידי ועדת המכרזים כפטורות ממכרז יועברו לוועדת הביקורת מדי רבעון.

חבר מועצה שאל מדוע ועדת המכרזים העליונה דנה בהתקשרויות גבוהות מ-600 אלפי ש"ח ולא יותר מכך. מנהל אגף הלוגיסטיקה ויחידת הרכש השיב שהרף של 600 אלפי ש"ח נקבע בשנת 2009 ונמצא כיום בבדיקה. הוא הוסיף שהבנק מעסיק יועץ לבחינת קיצור תהליכי הרכש. חבר מועצה שאל מדוע נדרשים ממלאי מקום רבים ליו"ר הוועדה העליונה. עוזר היועצת המשפטית השיב כי ישנם מקרים בהם המנכ"ל, כיושב הראש, וגם חלק מממלאי מקומו מעורבים באישורים המקדמיים של הליך ההתקשרות, ולכן נדרשים ממלאי מקום נוספים.

החלטה:

על פי תקנה 35 לתקנות חובת המכרזים התשנ"ג-1992 מאשרת המועצה המינהלית את הרכב ועדות המכרזים שמונו בבנק. בוועדת המכרזים העליונה יכהנו: (1) מר חזי כאלו כיו"ר הוועדה, ממלאי מקומו יהיו גב' פנינה קרן, מר דורון פלח, מר גבי פישמן, מר מרדכי פיין וגב' עירית מנדלסון; (2) גב' יעל ואקנין, ממלאי מקומה יהיו גב' רחל צימלס וגב' אביטל גוטלביץ; (3) עו"ד אליצור ויזר, ממלאי מקומו יהיו עו"ד קרן גבאי ועו"ד דורון סלוביטצקי; (4) גב' פנינה קרן ו-5) מר דורון פלח. בוועדת המכרזים המרכזית יכהנו: (1) מר גבי פישמן כיו"ר הוועדה, ממלאי מקומו יהיו מר מרדכי פיין וגב' עירית מנדלסון; (2) גב' אביטל גוטלביץ, ממלאי מקומה יהיו גב' רחל צימלס וגב' יעל ואקנין; (3) עו"ד אליצור ויזר, ממלאי מקומו יהיו עו"ד קרן גבאי ועו"ד דורון סלוביטצקי; (4) מר משה גפן ו-5) מר בנימין זנגלביץ.

כמו כן המועצה מאשרת את המלצת הבנק להחיל על עצמו באופן וולנטרי את תקנה 36 לעניין דיווח רבעוני לוועדת הביקורת, בדבר התקשרויות בפטור ממכרז שאושרו על ידי ועדות המכרזים.

8: סמכויות ותפקידי המועצה המינהלית

למועצה נמסר ממסך שהוכן על ידי היועצת המשפטית, לבקשת יו"ר המועצה, בנוגע לסמכויות המועצה המינהלית ולתפקידיה (נספח א'). יו"ר המועצה מסר שבמסמך מוצגים תפקידי המועצה, שהם בעלי אופי פיקוחי, כאשר נושאי מדיניות שייכים לוועדה המוניתרית. הוא הוסיף כי נושא הפיקוח על התשואות מהשקעות הבנק אינו מוגדר במפורש במסמך. היועצת המשפטית ענתה כי הפיקוח על התהליכים של ניהול ההשקעות הן בסמכות המועצה, אך אין בסמכותה לבדוק את התשואות על ההשקעות. חברי המועצה הזכירו כי הכלי המרכזי לפיקוח הוא תקציב הבנק.

9: פרויקט הבינוי בירושלים ובתל אביב

מנכ"ל הבנק ציין שמדובר בדיון שני בפרויקט הבינוי של הבנק, כאשר המטרה היא לגבש תוכנית בנושא לקראת גיבוש התקציב. למרות הקיצוצים בתקציב שהבנק דיווח עליהם, יש להניע את פרויקט הבינוי בגלל מצב התשתיות. הבנק קיבל חוות דעת מיועצים בתחום החשמל, הבטיחות וכיבוי האש בדבר הנושאים שחייבים לטפל בהם. המנכ"ל מסר עדכון בדבר החלופות הנבחנות והשלכותיהן.⁶ לדברי מנהל אגף הלוגיסטיקה והרכש, מצב הבניין דורש טיפול רב ומיידי. בשבוע שעבר ביקרו בבנק מהנדס העיר ירושלים ויושבת ראש הוועדה המחוזית, והביעו הסתייגות רבה מהמצב הבטיחותי של הבניין. כבר בשנת 2011 מכבי האש התנו את אישור כשירות הבניין בביצוע שיפוץ. מכבי האש יודעים שקיימים ליקויי בטיחות במבנה, בעיות של מעקים, מעברים, גרמי מדרגות לא תקינים, היעדר דלתות אש ובעיות פניו עשן. המבנה לא עומד בתקני בטיחות אש עדכניים, במבנה אין ספרינקלרים. כדי להתקין ספרינקלרים נדרש להעביר צנרת מים לכל חדר, ולכן נדרש שיפוץ יסודי. בעת ביצוע השיפוץ יטופלו מערכות אחרות כמערכת החשמל. בקיץ האחרון, בעת ביצוע הפסקות יזומות של חשמל, רוב משרדי הבנק לא פעלו במשך ארבע שעות. במידה שתהיה בעיה דומה בקיץ הקרוב, הבנק לא יפעל עם מערכות החשמל הקיימות.

מנכ"ל הבנק הוסיף שהבנק מתכנן להתחיל את הטיפול בלוחות החשמל לפני השיפוץ, מכיוון שלא ניתן לחכות לשיפוץ.

יו"ר המועצה ציין שהתמונה ששמענו עליה מאוד מדאיגה, ולכן אנו דנים כבר פעם שנייה בשיפוץ כדי לקדם אותו.

מנהל יחידת הלוגיסטיקה והרכש הוסיף כי בשנת 2004 הוכנה לבניין תוכנית בטיחות אש שעד היום לא יושמה. במסגרת השיפוץ ננסה לבצע שיפוצים שלא ניתן היה לבצעם ללא השיפוץ הגדול, כגון חיזוק הבניין בפני רעידות אדמה. הוא הוסיף שנדרש לבצע שיפוץ יסודי, ללא שיפוץ זה לא ניתן יהיה לפתור את הבעיות המהותיות הקיימות בבניין.⁷

⁶ הוחלט לא לפרסם – מדובר על חלופות שטרם גובשו ושפרטיהם עלולים לפגוע במו"מ עתידי.
⁷ הוחלט לא לפרסם – מדובר על חלופות שטרם גובשו ושפרטיהם עלולים לפגוע במו"מ עתידי.

מנכ"ל הבנק ציין שהפרויקט מאוד מורכב, יש פה תתי פרויקטים וצרכים להקים מינהלת פרויקט.^{8*} מנהל יחידת הלוגיסטיקה והרכש מסר פרטים לגבי התוכנית הנבחנת בשלב זה והשלכותיה וענה על שאלות חברי המועצה.^{9*} **החלטה:** ^{10*}

12: אישור החלטת הנגיד בנוגע למטבעות זיכרון

הממונה על מחלקת המטבע הציג את המטבע החמישי שיונפק בשנת 2012. זהו המטבע הראשון בסדרה חדשה שתקרא "נופי ישראל". הסדרה אושרה על ידי הוועדה לעיצוב שטרות, מעות ומטבעות זיכרון, בראשות השופט יעקב טירקל, ועל ידי נגיד בנק ישראל. המטבע הראשון יעסוק בנושא שונית האלמוגים באילת. הנושאים בשנים הבאות יהיו: נהר הירדן והחולה. הממונה על מחלקת המטבע הציג פרטים נוספים בנוגע לערך המטבעות, לעיצוב שלהם, לגדלים ולמשקלים (ראו נספח ב').

לשאלת חבר המועצה השיב הממונה על מחלקת המטבע שהאות "מ"-מיוחד מופיעה על מטבעות מסוג "קשוט", על מטבעות זהב ועל מטבעות שערכם 2 ש"ח, ואילו מגן דוד מופיע על המטבעות מסוג "רגיל" שערכם 1 ש"ח. הוא הוסיף שסימונים אלו מקובלים מאז הנפקת המטבע הראשון בשנת 1958. הממונה על מחלקת המטבע מסר שהנגיד אישר מטבעות אלו, ובהתאם לחוק נדרש אישור המועצה לאחר אישור הנגיד. לאחר אישור המועצה המינהלית הדבר יועבר לאישור הממשלה, כאשר הכוונה היא להנפיק מטבעות אלו בחודש נובמבר 2012.

^{11*} התקיים דיון לגבי הדפסת הסדרה החדשה.

^{12*} נמסר דיווח לגבי היערכות מחלקת המטבע לחירום.

בנוסף דיווח הממונה על מחלקת המטבע כי מטבע ההתעמלות בערך 2 ש"ח (קשוט), שהוכן לקראת האולימפיאדה, השתתף בתחרות מטבעות בין-לאומית ב-VICENZA וזכה במקום הראשון מבין 15 מדינות.

חבר המועצה שאל על המעצב של מטבע שונית האלמוגים, והממונה על מחלקת המטבע השיב כי המטבע עוצב על ידי גליה ארז, שעיצבה בעבר מספר מטבעות. בנוסף ציין כי המחלקה מרחיבה את מעגל המעצבים, ומטבע ההתעמלות עוצב על ידי אמן חדש - דוד הראל.

החלטה:

בהתאם לסעיף 42 (ב) לחוק בנק ישראל התש"ע – 2010, המועצה המינהלית מאשרת את קביעת הנגיד בדבר הערך הנקוב, התרבות, המשקל, התבנית ושאר הפרטים של המטבעות שלהלן, בהתאם לדוגמאות המצורפות. כמו כן המועצה מאשרת את החלטת הנגיד להכריז על המטבעות שלהלן כמטבעות זיכרון:

⁸ הוחלט לא לפרסם – מדובר על חלופות שטרם גובשו ושפרטיהם עלולים לפגוע במו"מ עתידי.

⁹ הוחלט לא לפרסם – מדובר על חלופות שטרם גובשו ושפרטיהם עלולים לפגוע במו"מ עתידי.

¹⁰ הוחלט לא לפרסם – מדובר על חלופות שטרם גובשו ושפרטיהם עלולים לפגוע במו"מ עתידי.

¹¹ הוחלט לא לפרסם – נושא שאינו סופי הנמצא בבדיקה.

¹² הוחלט לא לפרסם – נושא הקשור להערכות הבנק לשעת חירום.

מטבע זיכרון בסדרת נופי ישראל, שנושאו "שונית האלמוגים-אילת", התשע"ג-2012, בערך נקוב 10 שקלים חדשים (זהב קשוט), 2 שקלים חדשים (כסף קשוט), 1 שקל חדש (כסף רגיל).

כד' באלול תשע"ב
11 בספטמבר 2012

סמכויותיה ותפקידה של המועצה המינהלית

1. בנק ישראל הוא תאגיד שהוקם לפי חוק והוא ממלא תפקידים בעלי אופי ציבורי כאמור בחוק שהקימו. הבנק פועל להשגת מטרותיו ומילוי תפקידיו ולקידום האינטרסים הציבוריים, שלא למטרת השאת רווחים.
2. בהקשר זה מתעורר קושי הידוע "כבעיית הנציג". בעיית הנציג מתעוררת כאשר אדם מעניק לשלוחו, שהוא נציגו, כוח וסמכות לנהל עבורו את ענייניו, מבלי לשלוח תהיה שליטה בפועל על אופן הפעלתם. בעיית הנציג והשאפה לפתרונה עומדות בבסיסם של דיני החברות, המפרידים בין הבעלות על החברה, הנתונה בידי בעלי המניות, לבין ניהולה. בחברה עסקית, ובמיוחד בחברה ציבורית בה חברים בעלי מניות רבים, כשלכל אחד מספר מניות מועט, אין בכוחם של בעלי המניות יכולת או תמריץ להפעיל שליטה אפקטיבית על ניהול החברה, ונוצר אז חשש שמנהלים יעדיפו את האינטרס האישי שלהם על פני אינטרס בעלי המניות. כדי להתגבר על כך, קובעים דיני החברות מנגנוני פיקוח ובקרה מטעם בעלי המניות על הנהלת החברה, ובמסגרת זאת מעניק הדין לאסיפה הכללית, המורכבת מבעלי המניות, כלים משפטיים שונים, וביניהם מינוי הדירקטוריון ופיקוריו. לדירקטוריון, בהתאם לחוק החברות, אין סמכויות של ניהול וביצוע, אלא הוא נועד למלא שתי פונקציות: (i) התווית קווי מדיניות על פיהם תתנהל החברה ו- (ii) פיקוח על דרך ביצוע תפקידיה של ההנהלה.¹
3. "בעיית הנציג" כאמור קיימת גם בבנק המרכזי, במובן זה, שהבנק מבצע את תפקידיו עבור הציבור, אולם הציבור אינו יכול לפקח על פעילותו של הבנק באופן מלא. כללי המשפט הציבורי נועדו לפתור בעייה זו, בקבעם את העיקרון, שעובד הציבור הוא "נאמן הציבור", ותפקידו להפעיל את סמכותו עבור הציבור, לפי החוק, בסבירות, בהגינות ובהתאם לעקרונות המשפט המינהלי. בנוסף, נתון תאגיד ציבורי, ובכלל זה – הבנק, לביקורת פנימית וכן לביקורת שיפוטית מלאה כמו כל רשות מינהלית, בתור גוף הממלא תפקיד ציבורי על פי דין, בלשונו של סעיף 15(ד)(2) לחוק יסוד: השפיטה.²
4. חוק בנק ישראל, התש"ע – 2010 ("החוק") מהווה רפורמה חשובה בנוגע לבנק המרכזי, וזאת, בין היתר, בשימת דגש על עצמאותו של הבנק, ובעיקר אי תלותו במערכת הפוליטית.³ בצד קביעה ברורה שבחוק בדבר מטרות הבנק ומתן עצמאות לבנק, קובע החוק מנגנונים לבקרה ציבורית ופנימית, על מנת להבטיח שעצמאות הבנק תלווה באחריות, דיווחיות (accountability) ושקיפות כלפי הרשות המבצעת, הרשות המחוקקת והציבור, ובכללם הקמתם של הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית.
5. יודגש כי, בכל הקשור לב"ע"יית הנציג", המנע להקמתן של הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית הוא שונה מזה של דירקטוריון בחברה עסקית. הואיל והממשלה והמחוקק מהווים נציגים עבור הציבור הרחב, לרבות הדורות הבאים, הרי שלכאורה יש בהם כדי למלא את פונקציות הפיקוח הנדרשת. אולם על רקע ההכרח בשמירת עצמאות הבנק ממעורבותם של גורמים פוליטיים, ישנה חשיבות ביצירת מנגנוני פיקוח אחרים, שיבטיחו את השגת מטרותיו ומילוי תפקידיו ואת התנהלותו התקינה.

¹ תפקידי הדירקטוריון קבועים בסעיף 92 לחוק החברות ולפיו "הדירקטוריון יתווה את מדיניות החברה ויפקח על ביצוע תפקידי המנהל הכללי ופעולותיו, ובכלל זה (1) יקבע את תוכניות הפעולה של החברה, עקרונות למימון וסדרי עדיפויות ביניהן; (2) יבדוק את מצבה הכספי של החברה... (3) יקבע את המבנה הארגוני ואת מדיניות השכר; ... (5) אחראי לעריכת הדוחות הכספיים ולאישורם..."

² י' זמיר, הסמכות המינהלית (מהדורה ראשונה), תשנ"ו, עמ' 401-402.

³ סעיף 5 לחוק קובע כי "הבנק יהיה עצמאי בבחירת פעולותיו ובהפעלת סמכויותיו לשם השגת מטרותיו ולמילוי תפקידיו". גם מינויו של נגיד שלא באופן ישיר בידי הרשות המבצעת הוא אחד מן הסממנים לעצמאותו של הבנק.

6. בניגוד למצב שהיה קיים על פי החוק הקודם, לפיו כלל הסמכויות היו בידי הנגיד בלבד, קובע החוק החדש שבנוסף לנגיד, אשר ינהל את הבנק, יכוננו בבנק שני גופים נוספים שיבטיחו פיקוח נאות על פעילותו והשגת מטרותיו, וזאת מבלי לפגוע בעצמאותו. את תפקיד הדירקטוריון כפי שקיים בחברה, פיצל החוק לשניים - הסמכות לקביעת המדיניות להשגת מטרותיו של הבנק והבקרה על ביצוע המדיניות שנקבעה, הופקדה בידי הוועדה המוניתרית, ואילו סמכויות הפיקוח על תקינותה של התנהלות הבנק הופקדו בידי המועצה המינהלית.

7. בהתאם, קובע החוק החדש כי בבנק יהיו שלושה אורגנים⁴, שכל אחד מהם הוא בעל הסמכות בתחומים שנקבעו לו:

7.1 הנגיד, אשר ינהל את הבנק⁵.

7.2 הוועדה המוניתרית, אשר תקבע את המדיניות להשגת מטרות הבנק, תעקוב אחר ביצועה של המדיניות, תבחן מפעם לפעם את ההתקדמות להשגת יעדי המדיניות ותחליט על הפעולות שעל הבנק לנקוט כדי להשיג את המטרות⁶.

7.3 המועצה המינהלית⁷, אשר סמכויותיה הינן בעלות אופי פיקוחי ומורכבות מרשימה סגורה של תפקידים⁸.

8. בהתאם לסעיף 20 לחוק, תפקידי המועצה המינהלית הם:

- (1) לפקח על ההתנהלות התקינה והיעילה של הבנק – פיקוח על תקינות פעילותו של הבנק, תוך הקפדה על קיום חוקים, נהלים ונורמות ראויות, ועל החסכון והיעילות בביצוע תפקידיו;
- (2) לדון בתכנית העבודה השנתית של הבנק – על המועצה לקיים דיון בתוכנית העבודה של בנק, המפרטת את יעדי הבנק ואת הפעולות המתוכננות על ידו כדי להשיג את היעדים, והמתייחסת הן לנושאים שבמדיניות והן לנושאים שבניהול פנימי. יחד עם זאת ועל מנת שלא לפגוע בעצמאות הבנק, תוכנית העבודה, בשונה מהתקציב, אינה דורשת את אישורה של המועצה;

סעיף 2(ב) לחוק קובע כי "לבנק יהיו ועדה מוניתרית, מועצה מינהלית ונגיד".

סעיף 7 לחוק.

סעיף 15 לחוק.

ברוב המדינות בעולם מקובלת הגישה הגורסת שאין להטיל את האחריות והסמכות לקביעת המדיניות של הבנק המרכזי, והבקרה על ביצוע המדיניות, על כתפי אדם אחד בלבד, אלא על ועדה בעלת סמכויות החלטה. הליך קבלת החלטות בצוות מאפשר ראייה רחבה יותר של השיקולים השונים ועמידה איתנה יותר בלחצים חיצוניים, ומחזקת את אמינות ההחלטות ואת עצמאות הבנק.

סעיף 20 לחוק.

יצוין כי בניגוד לדירקטוריון של חברה, שסמכויותיו, לרבות בתפקידו הפיקוחי, אינן מהוות רשימה סגורה, הרי שהחוק אינו מקנה למועצה סמכות שיוטית (סמכות כללית לכל פעולה שלא הוקנתה מפורשות בחוק לאורגן אחר בבנק), לא מכפיף את הנגיד, בנהלו את הבנק, למועצה המינהלית ולהנחיותיה ולא מקנה לה את הסמכות להפסיק את כהונתו של הנגיד, סמכות המהווה אמצעי פיקוח הרתעתי.

- (3) לאשר את התקציב השנתי לפעילות המינהלית של הבנק – זהו אמצעי בקרה ופיקוח מובהק על ההתנהלות הכספית של הבנק, המאפשר למועצה לבחון את אופן הכנת התקציב ואת ההנחות עליו הוא מתבסס, השינויים המבניים וההשקעות המתוכננות, כדאיותם של השקעות ופרויקטים תפעוליים משמעותיים, המקורות הכספיים לשם כך, דרכי הפעולה לצמצום הסיכונים בהשקעות ובפרויקטים הקיימים והמתוכננים וכד', וכן לעקוב אחר ביצועו של התקציב בפועל. אישור המועצה נדרש לגבי התקציב לפעילות המינהלית בלבד, המורכב מתקציב ההשקעות התפעוליות, מתקציב ההוצאות התפעוליות ומתקציב ההכנסות התפעוליות. הפעילות המינהלית אינה כוללת הכנסות והוצאות הנובעות מיישום החלטות של הוועדה המוניתרית לגבי הכלים המוניטריים, ממתן אשראי לתאגידים בנקאיים ולגופים פיננסיים אחרים, מניהול הנזילות במשק, מהשקעות יתרות מטבע חוץ וכדומה.
- (4) לאשר את הדוח הכספי השנתי של הבנק – הדוח הכספי הינו כלי חשוב הן לצורך הדיווח לציבור והן לצורך המעקב אחר מצב הבנק. איכות הדוחות הכספיים תלויה במערכות הדיווח הפנימית בבנק, ביושרה ובמקצועיות של ההנהלה, בכללי החשבונאות המיושמים בהם וכן באיכות רואה החשבון המבקר. למועצה יש השפעה רבה וישירה על כל אחד ואחד ממרכיבי פונקצית יצור הדוחות שלעיל, ובסמכותה לאשר את הדוחות או להורות לתקנם.
- (5) לאשר את תנאי השכר של עובדי הבנק והשינויים שיחולו בהם, לרבות התנאים הנלווים, וכן את מבנה השכר בבנק;
- (6) למנות לבנק מבקר פנימי, לפי הצעת ועדת הביקורת; המועצה מוסמכת להפסיק את כהונת המבקר הפנימי; על המועצה לפקח על אפקטיביות הבקרה הפנימית בבנק. במסגרת זאת על המועצה להבטיח כי למבקר הפנים עומדים הכלים, המקורות והגישה למידע הנחוצים לו למילוי תפקידו בהתאם לסטנדרטים המקצועיים הרלוונטיים.
- (7) לדון ולהחליט בהמלצות ועדת הביקורת;
- (8) למנות צוות לתיקון ליקויים כמשמעותו בסעיף 21א(ב) לחוק מבקר המדינה;
- (9) למנות רואה חשבון מבקר לבנק ולסיים את העסקתו;
- (10) למלא כל תפקיד אחר שהוטל עליה בחוק – החוק קובע פעולות מסויימות המחייבות את אישור המועצה:
- סמכות לקבוע את הפרטים של שטרי כסף ומעות;⁹
 - סמכות להכריז על מטבעות זיכרון ומטבעות מיוחדים;¹⁰
 - שירותים בתחום המטבע;¹¹
 - כללים להפעלה סדירה של מערכת המטבע;¹²
 - תשלום אגרות לבנק;¹³

⁹ סעיף 42 (א) לחוק קובע כי "הנגיד, באישור המועצה והממשלה, יקבע את ערכם הנקוב של שטרי הכסף שיוצאו, צורתם, תוכנם ושאר פרטיהם...".

סעיף 42 (ב) לחוק קובע כי "הנגיד יקבע, באישור המועצה והממשלה, את ערכן הנקוב של המעות שיוצאו, תרכובתן, משקלן, תבניתן ושאר פרטיהן".

¹⁰ סעיף 43 (א) לחוק קובע כי " הוציא הבנק מטבע שהנגיד, באישור המועצה והממשלה, הכריז עליו כעל מטבע זיכרון או מטבע מיוחד...".

¹¹ סעיף 46 לחוק קובע כי "הנגיד, באישור המועצה, רשאי לקבוע בכללים אילו שירותים ייתן הבנק ביחס למטבע, לאילו גופים ובאילו תנאים, וכן עמלות שיגבה הבנק בשל שירותים אלה".

¹² סעיף 47 לחוק קובע כי "הנגיד, באישור המועצה, רשאי לקבוע כללים הדרושים להפעלת הסדירה של מערכת המטבע, לרבות כללים (1) המאפשרים אספקה למשק של מטבע באיכות נאותה, באופן רציף ותקין; (2) המחייבים את התאגידים הבנקאיים ואת חברת הדואר לנקוט פעולות שייקבעו בכללים לצורך החלפה של שטרי כסף או מעות שבמחזור, כדי למנוע או להפסיק שימוש במטבע מזויף הנמצא במחזור, כדי להחליפם בהילך חוקי חדש שהונפק, או לצורך אחר הקשור למערכת המטבע במשק, לרבות כדי להבטיח איכות נאותה של שטרי הכסף או המעות".

¹³ סעיף 78 לחוק קובע כי " הנגיד, באישור המועצה, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע בצו הוראות בדבר אגרות שישולמו לבנק בעד שירותים שהוא נותן לפי חוק זה או לפי חוקים אחרים, לתאגידים בנקאיים או לכל אדם אחר".

9. הסמכויות המפורטות לעיל הן, כאמור, סמכויות בעלות אופי פיקוחי, וזאת לגבי ההתנהלות המינהלית של הבנק¹⁴. על אף שהבנק אינו חייב להשיא את רווחיו, אין בכך כדי לגרוע מחובתו לנהל את ענייניו ביעילות, בחסכון ובצורה תקינה, כפי שמוטל על כל גוף, ובפרט גוף הפועל בסקטור הציבורי ומהווה נאמן של הציבור. התפקידים שהוטלו על המועצה המינהלית מהווים אמצעי פיקוח ובקרה מובהקים על ניטור המשאבים הכספיים, האנושיים והמינהליים של הבנק. כך התפקיד של אישור התקציב השנתי לפעילות המינהלית ואישור הדוחות הכספיים של הבנק; כך התפקיד של אישור תנאי השכר של עובדי הבנק ומבנה השכר בבנק; כך הסמכויות למנות ולסיים את העסקתם של המבקר הפנימי בבנק ושל רואה החשבון המבקר, הנובעות מהצורך בשמירה על עצמאותם של בעלי תפקידים אלה וחיזוק הבקרה הפנימית והבקרה החיצונית על הבנק; כך תפקידה של ועדת הביקורת (המורכבת מחברי המועצה) שנועדה לעמוד על ליקויים בניהול הבנק ולהציע למועצה דרכים לתיקונם; וכך גם ההסדר לפיו קבלת אישור המועצה מהווה תנאי לביצוע פעולות מסויימות בתחום המטבע ותשלום אגרות.

10. לסיכום, המועצה המינהלית היא חלק ממערך האיזונים והבלמים בבנק. קיומו של פיקוח על התנהלות הבנק מבטא את העקרון המנחה לפיו הנגיד ועובדי הבנק הינם נאמניו ומשרתיו של הציבור. אופי התפקיד של המועצה המינהלית הינו להיות מעין גוף מתווך בין הנהלת הבנק לציבור בכל הקשור להתנהלות המינהלית של הבנק, כדי שתיעשה באופן מיומן ומהימן, וזאת ובהתאם לסמכויות שהוקנו לה בחוק.

11. כדי לאפשר למועצה להפעיל פיקוח ובקרה כנדרש, הרי שהיא נדרשת למידע רלוונטי המבוסס על תשתית עובדתית. קבלת המידע כנדרש תאפשר למועצה לבצע את תפקידי הפיקוח באופן אפקטיבי, תוך התמקדות בתהליכי קבלת ההחלטות, להבדיל מתוכן. חשוב למצוא, במסגרת זאת, את האיזון הראוי בין דרישת מידע ודיווחים ללא סייג לבין הגבלת יתר על מסירת מידע ודיווחים. חובה גורפת למסירת מידע עלולה לפגוע ביעילות התנהלותו של הבנק ובעצמאותו. הגבלת יתר על מסירת מידע עלולה לפגום ביעילות הפיקוח.

¹⁴ הבקרה על ביצוע מדיניות הבנק הופקדה מפורשות בידי הוועדה המוניתרית, כקבוע בסעיף 15(2) לחוק.

**אישור המועצה עפ"י סעיף 43 (א) ו- (ב) לחוק בנק ישראל
בדבר מטבעות זיכרון, מטבעות מיוחדים ופריטים נומיסמטיים**

1. מטבע בסדרת נופי ישראל, התשע"ג 2012, "שונית האלמוגים - אילת".

בכוונת בנק ישראל להנפיק מטבע זיכרון בסדרת מטבעות נופי ישראל, שנושאו "שונית האלמוגים - אילת".

מועד ההנפקה: התשע"ג.

עיצוב צד הנושא: אלמוגים, דולפין ודג המייצגים את שונית האלמוגים באילת על רקע אלמנט עיצובי בצורת גל.

בשולי המטבע מופיע הכיתוב "שונית האלמוגים - אילת" בעברית, אנגלית וערבית.

עיצוב צד הערך: אלמנט עיצובי בצורת גל ושני דגים בסמוך לערך הנקוב. כמו כן מופיעים הרכיבים הקבועים: הערך הנקוב בעברית ובאנגלית, סמל המדינה, שנת ההטבעה, המילה "ישראל" בעברית, ערבית ואנגלית וסימן הטביעה.

זהב (קשוט)	כסף (קשוט)	כסף (רגיל)	
10	2	1	הערך הנקוב (ש"ח)
917 זהב 40 כסף 43 נחושת	925 כסף 75 נחושת	925 כסף 75 נחושת	הנתך
30	38.7	30	הקוטר (מ"מ)
16.96	28.8	14.4	המשקל (גרם)
מחורצים	מחורצים	חלקים	השוליים
עגולה	עגולה	עגולה	הצורה

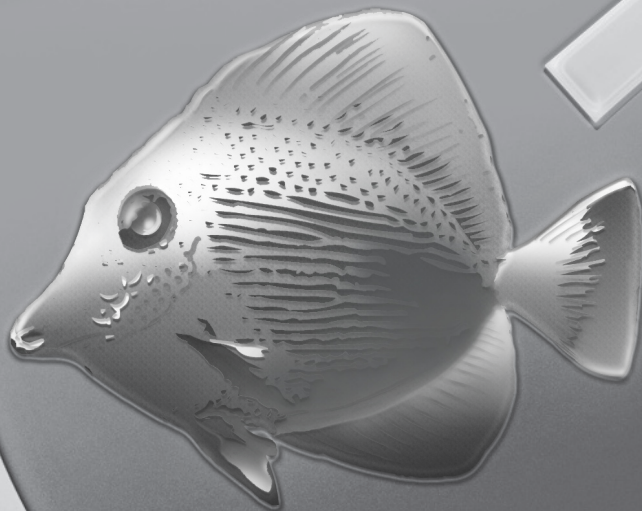
CORAL REEF-EILAT

שורת האלמוגים-אילת

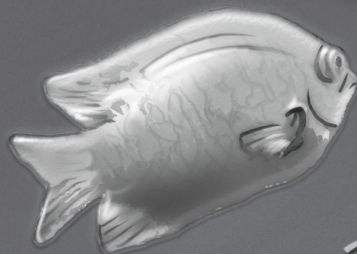
الشعاب المرجانية-إيلات

ISRAEL
מְדִינַת יִשְׂרָאֵל

1

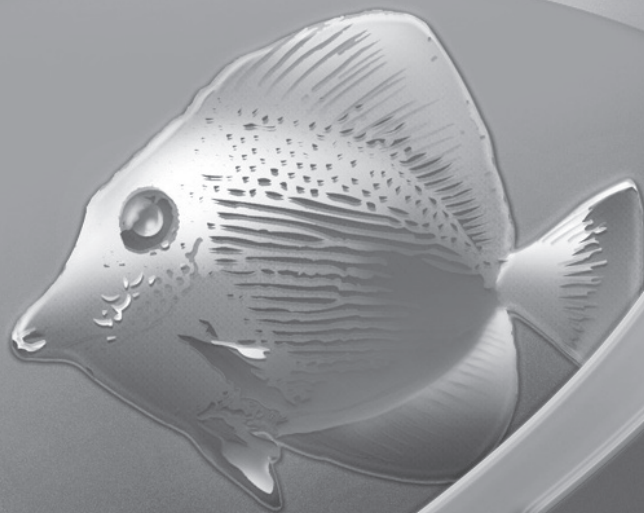
2012 ה'תשע"ג

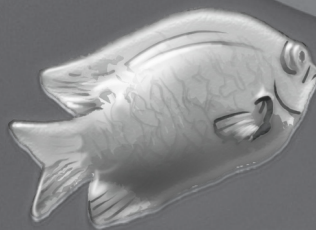
שקל חדש
NEW SHEQEL

ISRAEL
ישראל

מ

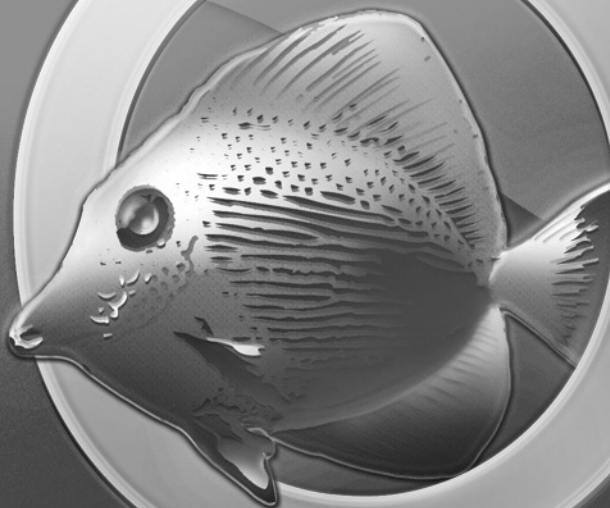
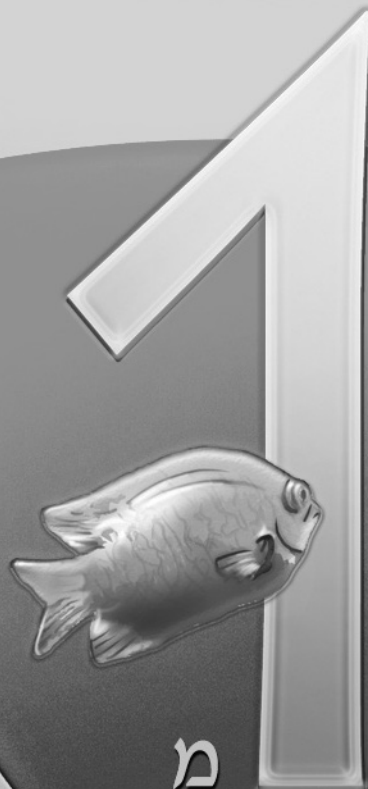

שקלים חדשים
NEW SHEQALIM

2012 ה'תשע"ג

ISRAEL
מְדִינַת יִשְׂרָאֵל

שְׁקָלִים חֲדָשִׁים
NEW SHEQALIM

2012 ה'תשע"ג